



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

De intelligentia quorundam verborum ambiguum. C

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

i. sub sacramēto, sc. sub specie visibili carnē Christi de virgine sumptam, & sanguinem pro nobis fūsum sumi sed non mysticam, quæ tantum bonorū est. Quod subditis probatur testimoniis: Greg. Est quidē in peccatoribus & indignē sumentibus vera Christi caro, & verus sanguis: sed essentia, nō salubri efficiencia. Item Aug. Multi indignē accipiunt corpus Domini: de quibus Apost. ait. Qui manducat & bibit calicem Domini indignē, iudicium sibi manducat & bibit. Per quōd docemur, quam sit cauendum malē accipere bonum. Ecce enim factum est malum, dum malē accipitur bonum: sicut cōtra Apostolo factum est bonum, cum benē accipitur malum, sc. dum stimulus Sathanæ patienter portatur. Ergo & mala profunt bonis, sicut angelus Sathanæ Paulo: & sancta obsunt malis, bonis sunt ad salutem, malis ad iudicium. Unde qui manducat & bibit indignē, iudicium sibi manducat & bibit: non quia res illa mala est, sed quia malus malē accipit, quod bonum est. Idem, Indignē quis sumens corpus Christi non efficit, vē quia malus est malum sit quod accipit, vel quia non ad salutem accipit, nil accipiat. Corpus enim & sanguis Domini nihilominus erat in illis, quibus ait Apostolus, Qui manducat indignē, &c. His aliisque pluribus apertē ostenditur, quod etiam a malis verum corpus Christi & sanguis sumitur: sed sacramentaliter, non spiritualiter.

De intelligentia quorundam verborum ambiguum. C

Secundum hos duos modos sumēdi, intelligentia quorundam verborum ambiguē dictorum distinguenda est. Ait enim Aug. Bonus accipit sacramētum & rem sacramenti, malus verō sacramētum & nō rem. Sacramētum hic dicitur corp⁹ Christi proprium, de virgine natum: Rē vero spiritualem Christi carnē. Bonus ergo vtranq; Christi carnem accipit: Malus vero tantum sacramētum, id est, cor-

*Lanfrancus
ad obiectio-
nem Beren-
garij.*

*14. respon-
dens, 1. Cor.*

11. f.

Ibid. Lanfr.

2. Cor. 12. c.

*Aug. lib. de
baptismo*

cont. Don. 5.

ca 8. in to. 7.

1. Cor. 11. f.

*Glossaordi
ad illud.*

1. Cor. 11.

*Accipite &
manducate.*

est, corpus Christi sub sacramento, & non rem spiri-
ritualem. Item, Non manducans manducat, &
manducans non manducat: quia non manducans
sacramentaliter, aliquando manducat spirituali-
ter, & è conuerso. Et qui manducant spiritualiter,
veritatem carnis & sanguinis dicuntur sumere:
quia ipsam efficienciam habent, id est, remissionē
peccatorum, pro qua videtur orari cum dicitur.
Perficiant in nobis Domine quæsumus tua sacra-
menta, quod continent: vt quod nunc specie geri-
mus, rerum veritate capiamus. Rerum veritatem
dicit ipsam efficienciam: quasi dicat, Per hæc sacra-
menta præsta, vt sicut sacramentaliter carnē Chri-
sti sumimus, ita spiritualiter sumamus. Vel petit
sacerdos, vt Christus, qui nunc verè sub specie pâ-
nis, & vini sumitur manifesta visione, sicut in es-
sencia diuinitatis est, quandoq; accipiatur. Con-
stat ergo à bonis & à malis sumi corpus Christi:
sed à bonis ad salutem, à malis ad perniciem.

*Lanfrancus
in responsio-
ne ad obie-
ctionem 14
Berengarij.*

DE HÆRESI ALIORVM QVI DICVNT
corpus Christi non esse in altari nisi in signo.

DISTINCT. X. A

Sunt & alii, præcedentium insaniam transcen-
dentes: qui Dei virtutem iuxta modum natura-
lium rerum metientes, audacius ac periculosius ve-
ritati eōtradidunt: asserentes in altari nō esse cor-
pus Christi vel sanguinē, nec substantiam panis vel
vini in substantiā carnis & sanguinis cōuertī, sed
ita Christum dixisse. Hoc est corpus meum, sicut
Apost. dixit, Petra autem erat Christus. Dicunt n.
ibi esse corpus Christi tantum in sacramento, i. in
signo, in tantum & signo manducari à nobis, Qui
errādi occasionē sumunt à verbis veritatis, vnde
prima heresis facta est in discipulis Christi. Cum n.
diceret. Nisi quis manducauerit carnē meam, &
biberit sanguinē meum, non habebit vitam eter-
nam: illi non intelligentes dixerunt. Durus est hic

*De sacra-
mento Eu-
charistia
quantum ad
cibum quō
manduca-
tur.*

*Aug. super
Psal. 54. ad
versum 24.
hunc molliti
sunt sermo-
nes.*